Nederlanda Katoliko

Maandblad van de Nederlandse Bond van Katholieke Esperantisten „NEDERLANDA KATOLIKO", gevestigd te 's-Hertogenbosch

Opgericht 29 Augustus 1909
Bisschoppelijk en Koninklijk goedgekeurd

Redactie: A. F. Leideritz Jr., Vechtstraat 5, Amsterdam-Z.
Vaste medewerkers: J. S. Jansen, Amsterdam en Dr W. J. A. Manders, Venlo

Nacia kostumo en la ĉirkaŭaĵo de Slatina (Slovakujo)

29e JAARGANG — APRIL 1949 — No. 3 (317)

KLARE TAAL!

In de circulaire, die ik aan alle leden verzond in Februari liet ik doorschemeren, dat er ook organisatorische moeilijkheden waren. Uit de opmerking van onze geachte secretaris, de heer Leideritz, dat hij zich bij zijn aftreden op de a.s. jaarvergadering niet meer herkiesbaar stelt, kunnen we afleiden, dat deze moeilijkheden niet opgelost zijn. Ook ondergetekende stelt zich niet meer beschikbaar voor de functie van voorzitter, waartoe hij automatisch geroepen werd door de ziekte van de heer Damen.

Welke zijn deze moeilijkheden? We kunnen gerust zeggen, dat ze in het geheel niet van persoonlijke aard zijn. Naar mijn weten heerst er onder de bestuursleden een volkomen harmonie. Kort gezegd komt alles hier op neer: wij bereiken ons doel niet. In het verleden niet, nu niet en in de toekomst zeer waarschijnlijk ook niet.

Hiervoor kunnen meerdere oorzaken aanwezig zijn. En wel ten eerste kan het doel niet juist zijn. Ten tweede kunnen de aangegeven en aangewende middelen onpractisch zijn en ten derde kunnen de leden het doel niet nastreven of de juiste middelen niet gebruiken.

We geloven, dat er hier een samenloop van deze omstandigheden aanwezig is. Daarom zullen we de drie genoemde factoren eens nader onder de loupe nemen.

In het algemeen is voor een doelstelling in het maatschappelijk leven een behoefte nodig. De behoefte aan internationaal contact in het algemeen en aan katholiek internationaal contact in het bijzonder beperkt zich tot op heden en zeker voorlopig nog tot een zeer beperkte kring van leidende figuren. En deze voelen in het algemeen nog geen behoefte aan een wereldhulptaal, al zien velen daarvan het nut wel in.

Dringt zich meteen de vraag op, of het verantwoord is, gezien de bereikbaarheid van het doel, daarvoor een afzonderlijke vereniging op te richten of in stand te houden.

De vraag stellen is in deze in het geheel niet haar beantwoorden. Dit vereist zeker nadere overwegingen. Het eerste doel van de bond, namelijk: de verbreiding en toepassing der wereldtaal Esperanto onder de katholieken van Nederland, zou mijns inziens hoogstens moeten luiden: de verbreiding van het

Esperanto als leerstof op onze katholieke scholen en zo mogelijk in cursussen in los verband.
Ons tweede doel, namelijk: de behartiging van de internationale belangen der katholieken door middel van het Esperanto kan mogelijk wel geheel geschrapt worden, daar dit een taak is voor elke katholiek, geestelijke zowel als leek, buiten het verband van het Esperanto om. Daarvoor zijn trouwens zeer geeigende en sinds eeuwen bestaande instanties, bijvoorbeeld de Heilige Stoel, de bisschoppelijke hiërarchie enz.
Voor deze doelstelling zou een mijns inziens betere formulering kunnen zijn: te bevorderen dat de wereldhulptaal Esperanto door de katholieke internationale organisaties worde gebruikt in woord en geschrift. We denken hierbij aan de internationale congressen, bijvoorbeeld eucharistische, Pax Christi, Pax Romana enz. en hun tijdschriften of bulletins. Gelukkig kunnen we hierin een verheugende activiteit constateren van onze Italiaanse samideanoj voor het volgend jaar te houden Heilig Jaar te Rome.
Ons derde doeleinde is zeer concreet en nadert steeds meer zijn doel. Maar wat is hierin het werkzame aandeel van onze katholieke organisatie?
Alle middelen, behalve die onder f, in artikel 3 van onze statuten genoemd, hebben slechts tot doel tegemoet te komen aan de behoefte van enkele zeer ijverige esperantisten, die veel in Esperanto willen lezen, schrijven en converseren.
Maar een zeer grote kwestie blijft deze: de bond (en dat zijn allereerst de leden en niet het bondsbestuur) streven onze doeleinden niet na. Op een enkele loffelijke uitzondering na, en ik denk allereerst aan onze geachte frater Wigbertus van Zon, die dezer dagen tachtig jaren werd, zijn bijna allen er op bedacht de zo juist geschetste eigen behoefte te bevredigen. Wie gaat steeds door met het bevorderen van de behoefte aan een wereldhulptaal en met de bevrediging van die behoefte door propaganda, lessen enz.? Wie bezoekt er steeds internationale congressen als boven bedoeld en dringt daar aan op invoering van het Esperanto? (Hoe zal men er ooit toe geraken het Esperanto in te voeren, als bijna niemand daaraan behoefte heeft?) Wie neemt er deel aan internationaal contact bij de organisaties van arbeiders, politiek, wereldfederalisme of Europese beweging?

Dreigen we niet een vereniging te worden van postzegelverzamelaars (en dan nog stuntelige), van prentbriefkaarten en korespondaĵoj? Zijn onze eigen internationale Esperanto-congressen niet eerder verzamelingen van toeristen, en waardoor onderscheiden we ons dan van millioenen andere toeristen dan alleen hierin dat we een ander taaltje babbelen?
We moeten uit het moeras? Hoe? Door meer aansluiting bij de algemene Esperanto-beweging? Mag dat niet? En al die duizenden katholieken dan in België (met de geestelijkheid voorop!), Frankrijk, Italië, Oostenrijk, Duitsland enz. En hoe zit het dan met onze katholieke doktoren, ingenieurs, accountants, etc. in ons hyper-georganiseerd katholiek Nederland? Moeten we onze eigen katholieke doelstellingen loslaten? Dat in geen geval. Maar wel moet er meer activiteit komen om ze te verwezenlijken, daarvoor is in geen geval alleen het bestuur bij machte.
We moeten uit het moeras! Het roer moet om! Laten we er eens rustig over denken en onze mening toetsen aan die van anderen. Laten we er daarna eens kalm en reëel over spreken. In alle geval zullen we onze doeleinden meer moeten concretiseren en ze dan ook bereiken.
Daarnaast zullen we ter bereiking van de doeleinden ons offers moeten getroosten. Zonder lijden geen verlossing. Zonder Vasten geen Pasen. Zonder offers geen resultaat. Misschien dat dan de Paasgroet van Christus werkelijkheid wordt.
Pax vobis!

L. G. C. DE JONG, Bondspresident

BONDSJAARVERGADERING

De algemene vergadering zal plaats vinden Zondag 24 April 1949 in het gebouw „De Korenbeurs", Markt, **Eindhoven**.
Aanvang 11 uur.

Agenda:

1. Opening
2. Notulen van de vorige vergadering d.d. 4 April 1948
3. Ingekomen stukken, mededelingen
4. Jaarverslag van de secretaris
5. Jaarverslag van de penningmeester

6. Benoeming kascontrôle-commissie
7. Bespreking hoofdbestuursbeleid
8. Behandeling ingekomen voorstellen
9. Vaststelling contributie en begroting voor 1949
10. Bestuursverkiezing
11. Verkiezing bondsvoorzitter
12. Bespreking veertigjarig bondsjubileum
13. Rondvraag
14. Sluiting

Ad 2: Een kort verslag hierover is reeds gepubliceerd in het bondsorgaan van April—Mei 1948.

Ad 5: Zie het overzicht in dit nummer.

Ad 8: Zie het vorige nummer.
Er zijn geen amendementen ingezonden.

Prae-adviezen van het hoofdbestuur, vastgesteld in zijn vergadering d.d. 2 April j.l.

Apeldoorn 1 en 2
I.K.U.E. heeft in meerdere landen nog diverse vorderingen, voldoende om „Espero Katolika" periodiek te kunnen uitgeven. Ondanks herhaalde pogingen in het afgelopen jaar om gedurende enkele maanden afwisselend in een ander land uit te komen, is dit niet gelukt. Gezien de huidige financiële positie van de bond is het niet verantwoord, dat Nederlanda Katoliko ook maar op enigerlei wijze geldelijke verplichtingen aangaat zulks temeer waar het innen van buitenlandse vorderingen om verschillende redenen practisch niet mogelijk is.

Bergen op Zoom
1. Het hoofdbestuur heeft bij zijn voorstel inzake een jaarlijkse contributie van ƒ 4.— per lid berekend, dat „Espero Katolika" daarvoor **niet** wordt verstrekt.
2. Dit voorstel stemt geheel overeen met de wens, door de voorzitter van Nederlanda Katoliko **drie jaar** geleden reeds geuit.

Eindhoven

1. Dit voorstel is practisch onuitvoerbaar.
2. De nieuwe statuten en het huishoudelijk reglement, aangenomen door de jaarvergadering-1938 te Breda, zijn in 1946 nogmaals ter kennis van de leden gebracht. Bij elke jaarvergadering kunnen voorstellen tot wijziging worden ingediend.

Utrecht

De beslissing hierover wordt aan de jaarvergadering overgelaten.

Ad 9: Zie het overzicht in dit nummer.

Ad 10: Aan de beurt van aftreden zijn de bondssecretaris, de heer A. F. Leideritz, die zich **niet** en mej. T. Durenkamp, die zich **wel** herkiesbaar stelt.
De afdelingen Bergen op Zoom, Dordrecht en Amsterdam stellen candidaat de heer J. F. C. M. Dercks te Bergen op Zoom. Deze candidatuur wordt gesteund door de afdeling Haarlem.

Ad 11: De heer L. G. C. de Jong stelt zich niet langer voor deze functie beschikbaar.

Namens het hoofdbestuur:
A. F. LEIDERITZ Jr., Secretaris

FESTVESPERO DE „SUDA KRUCO" EN „DE KORENBEURS" MARKT, EINDHOVEN

Kadre de la jarkunveno de „Nederlanda Katoliko" je la 24-a de aprilo en Eindhoven, organizos la loka klubo „Suda Kruco" grandskalan festvesperon okaze de la 25-jara ekzistado de la klubo. **La festo komenciĝos je la 7.30 horo vespere de la 23-a de aprilo,** do en la antaŭa vespero de la jarkunveno. Oni prezentos amuzan, artan sed ankaŭ seriozan festvesperon. Se la planoj glate disvolviĝos, oni povas kalkuli je memorinda, suda festvespero esperanta.
Interlige kun ĉi tiu festvespero la diversaj deputitoj kaj vizit-

antoj el la landaj kluboj, kiuj ĉiuj kompreneble ĉeestos ĉi tiun vesperon, la klubo intencas aranĝi komunan kafotablon je la 24-a kaj prizorgi la tranoktadon de la venontaj petontoj.
Prezoj de la tranoktado kun mantenmanĝo: mezpreze ƒ 3.50.
Prezo de la kafotablo: ƒ 2.00 (ne pli, povas esti malpli).
Anoncado de partopreno por ĉiu afero aparte ĝis la 22-a de aprilo venonta ĉe: M. T. Aerdts, Geraniumstraat 7, Eindhoven.
Venu amase! Ĝuu kun ni! Vivigu Esperanton! Estu ĝojaj!

*

Overzicht over 1948 en begroting 1949 voor „Nederlanda Katoliko"

	Begroting 1948		Kas 1948		Balans 31 Dec. 1948		Jaarrekening 1948		Begroting 1949	
	Ink.	Uitg.	Ontv.	Uitg.	Debet	Credit	Verlies	Winst	Ink.	Uitg.
Saldo kas	53.64		53.64						61.25	
Saldo giro . . .	39.51		39.51						379.85	
Contributie . . .	2600.—		2222.82 [1]		67.31	12.—		2281.63	1700.— [7]	
N. C. K. E. . . .		51.—		50.—			50.—			13.50 [8]
Bur. Esp. b. Ond. .		11.—		10.—			10.—			22.50 [9]
Examencommissie .		15.—		15.—			15.—			15.—
Vergaderingen . .		100.—		158.60			158.60			160.—
Dagelijks bestuur .		350.—		168.79 [3]		96.95	124.83			280.—
Orgaan N. K. . .		500.—		987.71 [4]			824.71			1500.—
Espero Katolika .		1650.—		609.—		464.—	381.—			
Diversen		16.15	427.30 [2]	303.07		3.—		121.23	100.—	250.10
Schriftelijke cursus					200.—					
Saldo kas . . .				61.25	61.25					
Saldo giro . . .				379.85	379.85					
Reserve						2170.14 [6]	1192.81			
Libro-Servo . . .			1215.95	1215.95	2697.30 [5]	659.62		354.09		
	2693.15	2693.15	3959.22	3959.22	3405.71	3405.71	2756.95	2756.95	2241.10	2241.10

[1]) *f* 106.95 ontvangen van 1947.
[2]) *f* 150.— van Beheersinstituut.
[3]) *f* 140.91 van 1947.
[4]) *f* 163.— van 1947.
[5]) *f* 2561.35 voorraad.

[6]) *f* 500.— voorschot, *f* 576.30 winst 1946, *f* 607.29 winst 1947.
[7]) Gebaseerd op *f* 4.— per lid.
[8]) *f* 0.03 per lid.
[9]) *f* 0.05 per lid.

H. F. ROOBEEK, Penningmeester

BUREAU «ESPERANTO BIJ HET ONDERWIJS»

Cornelis Krusemanstraat 43, Amsterdam-Z.

Verslag van de actie „Rake klap, tweede stap"

II.

Als een uitvloeisel van onze actie mogen we wel beschouwen de oprichting van een Esperanto-cursus aan de Rijkskweekschool voor onderwijzers te Haarlem, spoedig gevolgd door Hengelo en Deventer.
Aan een uitnodiging, gericht aan de verenigingen van personelen van openbare, katholieke en christelijke kweekscholen, tot het bijwonen van een speciaal daartoe belegde vergadering van ons bureau, gaf alleen de eerste gevolg. De andere vonden het zelfs niet nodig te antwoorden, een ervaring die we na de oorlog trouwens ook bij andere organisaties opdeden. Ook een na-oorlogs verschijnsel? Laten we dan hopen, dat we ook deze narigheid spoedig te boven komen. De vergadering zelf had een informatorisch karakter en een zeer prettig verloop.
Namens het bureau werden de volgende onderwijsautoriteiten bezocht: de Hoofdinspecteur van de Onderwijzersopleiding, de Raadsadviseur Dr Wesselings, de drie Hoofdinspecteurs in algemene dienst van het Lager Onderwijs, de Wethouder voor het Onderwijs en de Directeur van de gemeentelijke kweekschool te Amsterdam. De ontvangst was uitstekend en we mochten overal warme belangstelling voor ons streven constateren. Hiervan getuigen ook de twee reeds door ons gepubliceerde „verklaringen".
Rest ons nog mede te delen, dat dank zij de niet-voorziene financiële hulp van enkele organisaties, we niet genoodzaakt waren het hele ingezamelde bedrag voor deze actie te gebruiken, zodat er nog een flink sommetje in reserve is voor dit jaar.
In de vergadering van 5 Februari j.l. werden de bureau-financiën gecontroleerd en in orde bevonden.
En nu tot slot het antwoord van de Minister van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen op ons request, waarop we voorzichtigheidshalve voorlopig geen commentaar zullen geven.

's-Gravenhage, 7 Januari 1949

Het is niet mogelijk aan het thans geldende leerplan voor de kweekscholen voor onderwijzers en onderwijzeressen het Esperanto als verplicht leervak toe te voegen, omdat dit leerplan geen uitbreiding, welke dan ook, toelaat. Bij de voorbereiding van het te verwachten ontwerp van wet inzake de reorganisatie der onderwijzersopleiding zal ik evenwel aan deze kwestie de nodige aandacht schenken.

De Minister van Onderwijs,
Kunsten en Wetenschappen,
w.g. TH. RUTTEN

We eindigen met een woord van dank aan allen, die door hun financiële of andere hulp deze aparte actie mogelijk hebben gemaakt.
Mochten we verzuimd hebben personen of organisaties te noemen, die daarvoor toch eigenlijk wel in aanmerking kwamen, dan verzoeken we dit op rekening te willen stellen van de gebrekkige organisatie van ons bureau en het vele werk, dat in weinig tijd moest worden verzet.
Van gebrek aan waardering onzerzijds is geen sprake.

P. W. BAAS, Voorzitter

Por pliprogresintoj

Por pristudi kaj primeditadi
SENTENCOJ DE SALOMONO
Ĉapitro XI
(Daŭrigo)

21. Oni povas esti certa [1]) ke malvirtulo ne restos senpuna;
Sed la idaro de justuloj estos savata.
22. Kiel ora ringo sur la nazo de porko,
Tiel estas virino bela, kiu estas malsaĝa.
23. La deziro de virtuloj kondukas al feliĉo,
La avido de malvirtuloj finiĝas per kolero.
24. Kelkaj disdonas sian propraĵon, kaj riĉiĝas ĉiam pli;
Aliaj rabas de aliuloj, kaj ĉiam malriĉiĝas.

25. Animo bonfaranta ĝuos bonstaton [2]).
Kaj kiu trinkigas, tiu mem havos sufiĉe por trinki.
26. Kiu retenas grenon, tiun malbenas la popolo;
Sed beno venas sur la kapon de tiu, kiu ĝin vendas.
27. Kiu celas bonon, tiu atingos plaĉon [3]);
Sed kiu serĉas malbonon, tiun ĝi trafos [4]).
28. Kiu fidas sian riĉecon, forvelkos [5]);
Sed justuloj burĝonos kiel folioj [6]).
29. Kiu malzorgas sian domon, rikoltos venton,
Kaj malsaĝulo fariĝas sklavo de saĝulo.
30. La frukto de justeco estas arbo de vivo,
Kaj kiu gajnas animojn (por Dio), estas saĝulo.
31. Se justulo ricevas sur la tero redonon,
Kiom pli la malvirtulo kaj pekulo!

1) de hand erop
2) wordt welgedaan
3) vindt welbehagen
4) hem zal het (kwaad) treffen
5) zal bedrogen uitkomen
6) botten als bladeren uit

FRATER WIGBERTUS VAN ZON

Rondvojaĝo tra Ĉeĥoslovakujo

II.

Nun ni iru al Slovakujo. La ĉefurbo Bratislava situas je la bordoj de la Danubo, kiu rivero nun estas imago de trankvilo kaj ripozo, nur maloftege rompita per iu ŝipo. La urbo prezentas multegajn vidindaĵojn, same en antikva kiel en moderna arĥitekturo.
La plej orienta urbo de Slovakujo estas Kosice, jam tipe orienta, kompreneble ankaŭ kun belegaj konstruaĵoj, preĝejoj kaj katedraloj. Ĉio ĉi tie memorigas je la tempo de la hungara okupado, eĉ la hungara lingvo estas ankoraŭ ofte parolata. Multaj virinoj kaj knabinoj portadas ankoraŭ la brilkolorajn naciajn kostumojn, kiujn oni cetere trovas ĉie en Slovakujo, same kiel la nepriskribeble malpurajn Ciganinojn, kiuj nudpiede vagadas tra la stratoj kun komercaĵoj kaj ĉiumomente kliniĝas por kapti

cigaredfinaĵojn de la tero, kiujn ili uzas kiel maĉtabakon. Post nokta vagonara vojaĝo ni haltis tre frue iun dimanĉmatenon dum 10 minutoj en belega montara vilaĝo. Granda nombro da Ciganoj kaj Ciganinoj kun siaj infanoj elvagoniĝis kaj grimpis en longa unuopa vico, kun grandaj pakaĵoj kaj korboj surdorse, laŭ tre mallarĝa, serpentumanta montarvojeto, por ie pli malproksime en ŝatata dimanĉa restadejo atendi la vizitontojn kaj vendi al ili siajn komercaĵojn. Tio estis vere pentrinda sceno!
Ĉar ni jam troviĝas ekster la grandaj vilaĝoj, ni iom rigardos la belegan liberan naturon. Ni forpasigis neforgeseblajn horojn en la „Slovaka Paradizo", en la ĉirkaŭaĵo de Dobsina, kie ni ankaŭ vizitis la interesajn glaciajn grotojn. Falantaj gutoj formadis en la daŭro de nekonteblaj jarcentoj glacitavolojn de kelkmetra dikeco kaj la plej fantaziajn figurojn. Laŭ ŝtuparoj kaj koridoroj oni ĉiam pliprofundiĝas en la glaciravenojn, por poste laŭ la montoj kaj valoj de tiuj glaciregionoj iom post iom denove supreniĝi kaj atingi la elirejon. Du knabinoj 12—14 jaraj, veraj artistinoj, faris sur siaj glitkuriloj la plej nekredeblajn prezentadojn.
En la Alta Tatra, kie sur la preskaŭ 3000 metrojn altaj pintoj ĉi tie kaj tie kuŝas eterna neĝo, ni admiris post aervojaĝo en ŝnurvagono neforgeseblan panoramon: la belega, klara vetero permesis elrigardon je multhora distanco sur la pentrinda pejzaĝo, en kiu vilaĝoj kaj urbetoj dise estas elsemitaj kiel infanludiloj inter la multnuancaj verdaj arbaroj kaj kampoj kaj kie la imponaj altegaj pinarbaroj similas al malaltaj arbetaĵoj. La grandaj trafikvojoj serpentumas kiel tre mallarĝaj, neĝblankaj rubandetoj laŭ montoj kaj valoj, por interligi la diversajn ludilurbetojn. Pli malfrue en la posttagmezo alnaĝis nebulkurtenoj, kiuj ĉi tie kaj tie kaŝis la montpintojn en grizaj aŭ lanugoblankaj vualoj, kiuj poste per la ludema vento estis disŝirataj, tiel ke ĉio denove kuŝis brilanta en la finosomera suno sub la azura ĉielkupolo.

(Daŭrigota) TRUUS DURENKAMP

MAAKT U REEDS PROPAGANDA VOOR ONZE N.K.-CURSUS?

LA INVITO

Fabelo de Godfried Bomans

Loĝis iam en kaŭĉuka pilko juna virrano, kiu terure amsopiris. Sed li ne kuraĝis diri tion, ĉar denature li iom hontemis. Li konis grandaĝan virranon, kiu jam kvar fojojn estis edziĝinta, kaj do bone sciis, kiel diri tion. Sed li ne fidis lin plene. Kaj tiel li nedecidema naĝis tien kaj reen, ĝis li — kiom kurioze! — ĝusthazarde korptuŝis lin renkonte.

„Kion vi faras ĉi tie, sinjoraĵo?" demandis la grandaĝa virrano.

„Ho, mi nur naĝas iom enue."

„Vi estas enamiĝinta," diris la grandaĝa virrano, rekte lin alokulante.

„Justa ĉielo! Kiel vi scias tion?"

La grandaĝa virrano ridetis. „Mi jam plurfoje ekspertis en amaferoj," li diris, „eksidu. Restu trankvila. Tute ordinaras. Kiel ŝi nomiĝas?"

„Tion mi ne diras."

La grandaĝa virrano ekokulegis.

„Kial ne?"

„Nu," diris la enamiĝinta virrano, „ĉar ŝi tiom belas. Kaj, se mi eldiras tion, vi eble vizitiros ŝin."

La grandaĝa virrano englutis lemneron kaj forturnis la rigardon. Ĉar li ja vere intencis fari tion.

„Nu," li diris post paŭzo, „eldiru do. Ĉar mi ja tro grandaĝas por tia sensenco."

Kaj la enamiĝinta virrano rakontis, kiel ŝi nomiĝas kaj kie ŝi loĝas.

„Karulino ŝi estas," li findiris.

„Bone," diris la grandaĝa virrano, „mi certe aranĝos por vi la aferon."

„Kiel mi dankos vin?"

„Nur etan donacon," diris la grandaĝa virrano, „vidu do. Ĝi estu ne multa, nur io delikata."

Kaj li fornaĝis.

La juna virrano nun kaptis grandan zummuŝon, kaj iris kun ĝi al la domo de la grandaĝa virrano por oferi ĝin al li. Sed, preterirante la domon de sia karulino, li estis kaptata de potenca sopiro. Li metis la zummuŝon oblikve-supren kontraŭ trunketo, kaj ekploregis. Tion aŭdis lia karulino. Kaj ŝi ek-

rigardis eksteren, kaj vidis sian amanton staranta. Lia blanka ventro brilis en la lunlumo. Kaj verdece lumis liaj globokuloj. Kaj ŝi venis eksteren kaj demandis: „Kion vi faras tie, sinjoraĵo?"
Li ekĝemis kaj parolis: „Mi alportas zummuŝon al amiko, kiu helpos min en mia sopiro."
Nun ekokulegis ŝi.
„Sed tiu ĵus estis ĉi tie!" ŝi ekkriis, „kaj li volis edziĝi kun mi. Sed mi diris: ne."
„Justa ĉielo!" kriis la enamiĝinta virrano, „kaj li venis demandi tion por mi!"
Tiam la subgorĝa vorto eliĝis. Kaj ili geedziĝis kaj ekloĝis en la kaŭĉuka pilko.
Kiam nun la grandaĝa virrano la sekvantan tagon preteriris ŝian domon, li trovis ĝin malplena. Kaj li ekrapidis al sia amiko kaj eksonorilis. La juna virrano mem malfermis la pordon kaj demandis: „Kion vi faras ĉi tie, sinjoraĵo?"
„Amiko," parolis la grandaĝa virrano, „mi devas rakonti ion tre malagrablan al vi. Ŝi kaŝelektis alian personon."
„Vi pravas," respondis la juna virrano, „kaj tiu persono estas mi."
Tiam la grandaĝa virrano ekokulegis. Kaj silente li naĝis supren, kaj eksidis sur nimfefolion. Kaj sammomente cikonio preteriris. Ĝi demandis nenion kaj diris nenion, sed bekkapte englutis la grandaĝan virranon kaj forflugis. Kaj la ombro de la birdo falis sur la kaŭĉukan pilkon sur la fundo de la foso.
„Ĉu io okazis?" demandis la juna virrano, „vi vangruĝiĝas. Diru do al mi."
„La cikonio preteriris," ŝi parolis, „tio okazis."
Kaj tio efektive okazis. Kaj kiam tri semajnojn poste la idoj enmondiĝis, ilia patro kunvokis ilin ĉe si, kaj rakontis al ili tiun ĉi historion. Kaj ili denove rerakontis ĝin al siaj infanoj, kaj finfine faktiĝis, ke la historio estis presata, kaj ĉi tie surpaperiĝis. Jen, ĝi estas. Legu ĝin bone. Kaj kiam la granda tago estos veninta, tiam vi mem provu kaj cedu ĉi tion al neniu.

Trad. F. WINKEL

Sanktaj Ansfried kaj Hereswit

II.

El la multaj episkopoj d'Utreĥt sankta Ansfried, kiu vivis dum la fino de la „fera jarcento", estas respektinda figuro; viro kiu superas pro scienco kaj virto. Eĉ unu el niaj plej sciencaj protestantoj parolas pri li por pruvi ke Dio ankaŭ en la mallumo de la mezepoko havis siajn infanojn, „infanojn de la lumo, kies vivoj estis benoj por niaj prapatroj kaj ankaŭ por ni estas la certigo pri la gloro de tiu kiun ni volonte nomas **la suno de la justeco**". Kaj vere, Ansfried estis unu el tiuj infanoj de la lumo.

Li estis la ido de nobela familio tre ŝatata dum la deka jarcento en Brabant. Laŭ la tiamaj verkistoj lia avo estis Raginer, duko de Brabant, kies filo grafo Lambert estis lia patro; lia patrino estis Gerberga, filino de Karlo de Lotaringo. Ansfried, lia onklo kaj baptopatro, posedis 15 graflandojn; alia onklo Rodbertus, estis ĉefepiskopo de Trier.

Tuj post kiam la knabo povis forlasi la patran domon du el la plej famaj episkopoj edukis lin kaj ekflamigis la nobelan lumon de la scienco kaj de la virto en lia pura animo. Li pasigis kelkajn jarojn en la palaco de sia onklo, la ĉefepiskopo Rodbertus. Tamen en la jaro 956-a terurega pesto suferigis la urbon Trier kaj Rodbertus estis unu el la multegaj viktimoj. Pro tio Ansfried forlasis la urbon por sin direkti, laŭ la deziro de sia onklo Ansfried, al la ĉefepiskopo de Kolonjo, Bruno, kiu estis la frato de imperiestro Otto I-a.

Jam kiam Bruno estis kvarjara lia patro sendis lin al Utreĥt por ke li tie ricevu bonegan edukon en la monaĥejlernejo, fondita de sanktaj Willibrord kaj Gregorius. Reveninte en Germanujo li, kiel ĉefepiskopo de Kolonjo, apud la katedralo konstruigis lernejon en kiu estis instruataj la sep liberaj artoj de la mezepoko kaj kie li mem estis unu el la instruistoj. Kvankam liaj lernantoj fervore pristudis Ovidius, Terentius, Ciceron kaj Sallustius, ili ne malŝatis la edifajn verkojn. Krome ili sin okupis per la uzado de la armiloj. La ekleziuloj kiuj forlasis tiun lernejon estis praktikuloj kiuj ne nur fondis preĝejojn kaj monaĥejojn, sed ankaŭ turojn kaj remparojn por defendi la subulojn.

(Daŭrigota) J. S. JANSEN